

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/48018

26 Ağustos 2014

Sayı : 64272063- 610 - 2473
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-48018)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 22.07.2014 tarih ve 43452547-120.00-188824 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Umut ORAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/48018 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/48018)**

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12:

TBMM Başkanlığı'nın 20.6.2014 tarih ve 183686 sayılı iade yazısı üzerine, 11 ve 12. sorularının değiştirilmesiyle önerge yeni halidir:

Cumhurbaşkanlığı Makamının 18.5.2010 tarih ve 421 sayılı talimatıyla Devlet Denetleme Kurulu'nun (DDK) hazırlamaya başladığı ve 08.6.2011 tarihinde tamamladığı maden kazalarıyla ilgili 2011/3 sayılı raporunda Soma faciasına da ışık tutacak çok önemli saptamalar yer almaktadır. Bu rapor bakanlığınızca gereğinin yapılması için Başbakanlığa da gönderilmiştir. Bu kapsamda;

- Bu raporda belirtilen ve acilen tamamlanması istenilen eksikliklerin hangilerini bu tarihe kadar geçen 3 yıl içinde yaptınız? Rapor kapsamında attığınız adımlar hangileridir?

- Raporda, maden kazalarının nedenleri için sayılan; "Risk değerlendirmesi yapılmaması, taşeronluk alt işverenlik uygulaması, üretim zorlaması, Geçmiş kazalardan ders alınmaması, grizu riskine karşı önlemlerin yetersiz olması, kontrol ve degaj sondajlarının yeterince yapılmaması, delme- patlatma işlemindeki düzensizlikler, çalışanlarda CO maskesi bulunmaması, gaz izleme ve ikaz sistemlerinin yetersizliği, havalandırma yetersizliği, grizu emniyetli elektrikli cihaz ve ekipmanlar ile ilgili sorunlar, nefeslik- kaçamak yolu ile ilgili yetersizlikler, tahkimat ile ilgili eksiklikler, tahlisiye hizmetleri ile ilgili sorunlar, maden işletmelerinde gözetim (iç denetim) hizmetlerinin yetersizliği, teknik nezaretçilik vb. işletme içi denetim uygulamaları ile ilgili sorunlar, kamu birimleri denetimlerinin etkinsizliği ve mesleki eğitim ve iş güvenliği kültürü noksanlıkları" gibi saptamalardan hangilerinin gereğini yaptınız?

- Rapordaki, "Maden işletmelerinde risklerin önceden değerlendirilerek önlenmesinde ciddi eksiklikler bulunmaktadır. Yeraltı kömür madenciliğinin yaygınlığı ve işletmelerin önemli bir kısmının küçük ölçekli olması göz önüne alındığında işverenler, teknik nezaretçiler, mühendisler, müfettişler ve iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanmasına yönelik sorumluluk üstlenen ilgili tüm tarafların referans olarak kullanabileceği bir *uygulama rehberine* ihtiyaç duyulmaktadır. Mevcut düzenlemelerin bu ihtiyacı karşılamaktan uzak olduğu anlaşılmaktadır" saptaması karşısında hangi adımları attınız?

Raporda madenlerin denetimi konusunda eksikliklerin bulunduğu vurgulanarak, "Çalışmanın ortaya çıkardığı önemli sonuçlardan birisi de kamu denetim sisteminin, gerek görev ve yetki tanımlamaları gibi alanlardaki tasarım sorunları gerekse görevli birimlerin uygulamalarında izlenen yöntem ve süreçlerdeki yaşanan sorunlar nedeniyle etkinlikten uzak ve ciddi bir zafiyet alanı oluşturduğuna ilişkindir" denilmesi karşısında denetim sisteminde ne gibi revizyona gittiniz, hangi adımları attınız?

- Raporda, "Maden işletmelerinde iş sağlığı ve güvenliği yönünden istenilen sonuçların alınması için denetim periyot ve süreleri, denetimin içeriği, denetim sürecinin etkisizliği, kontrol denetimlerinin yeterince yapılmaması ve müeyyidelerin yetersizliği ile bağlantılı temel sorunların giderilmesi, kurumsal yapıların görev çakışmasını ortadan kaldıracak şekilde yeniden düzenlenmesi, denetim ve denetim sonuçlarına bağlı karar alma süreçlerinin hızlandırılması ve etkinliğinin artırılması gerekmektedir" ifadeleri karşısında, denetim sürecini etkin kılmak için hangi adımları attınız?

- Raporda "...İşbaşı eğitimi ve hizmet içi eğitim şartının mevzuatta öngörüldüğü ölçüde yerine getirilmediği; işverenlerce eğitimin zaman kaybı ve gereksiz yere katlanılan bir maliyet olarak algılandığı görülmüştür" ifadesi karşısında hangi adımları attınız, madencilikteki işbaşı eğitimi etkili kılabilirdiniz mi?

- İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından işçi ve işveren temsilcilerinin görüş ve katkıları alınmak suretiyle "Yeraltı Kömür Madenlerinde Sağlık ve Güvenliğe İlişkin ILO Uygulama Rehberi"nin ülke şartları doğrultusunda düzenlenerek bir uygulama yönetmeliği haline getirilmesi için hangi adımları attınız? Raporda "Özellikle 176 sayılı Madenlerde Sağlık ve Güvenlik Sözleşmesi'nin onaylanmasının maden sektöründe iş sağlığı ve güvenliği

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/48018)**

konusunda daha ileri düzeyde adımlar atılması açısından gerekli olduğu" denilmesine rağmen niçin bu sözleşme halen onaylanmadı?

- Raporla, "(1984 tarihli Maden ve Taş Ocakları İşletmelerinde ve Tünel Yapımında Alınacak İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Önlemlerine İlişkin Tüzük'ün 291. maddesinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına açıkça görev verilmiş olmasına rağmen) madenlerde kullanılan elektrikli cihaz ve ekipmanların test ve kalibrasyon hizmetlerini görecektir, iş sağlığı ve güvenliği teçhizatının kalibrasyon ve testlerini yaparak belgelendirebilecek akredite birimler mevcut değildir. Devlet hem çıkardığı mevzuatla bazı hususları zorunlu kılmış hem de bu zorunluluğu karşılayacak birimleri oluştur(a)mamıştır" denilmesi karşısında, bu alandaki eksikliği neden gideremediniz?

- Raporla, "Çağdaş yönetim anlayışında kararların verilere dayalı olarak üretilmesi vazgeçilmez olduğundan, Sosyal Güvenlik Kurumu veri tabanları ile bütünleşik madencilik sektörü ile iş sağlığı ve güvenliği alanında uluslararası tasnife uygun, güncel ve gerçeği yansıtan verilerin toplanacağı ve ilgili kamu kurumları kamuoyunun faydalanmasına sunulacağı, kolay erişilebilir bir veri tabanı ivedi olarak oluşturulmalıdır" denilmesi karşısında, söz konusu veri tabanını oluşturabildiniz mi? Oluşturmadıysanız gerekçesi nedir?

- DDK raporundan tam bir yıl sonra Başbakanlığın 16.6.2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2012/15 sayılı genelgesiyle, "belediyeler, il özel idareleri hariç kamu kurum ve kuruluşlarının (sermayesinin yüzde 50'sinden fazlası kamuya ait olan şirketlerin) kendi mülkiyetinde veya tasarrufunda bulunan taşınmazlarının satış, kira, irtifak, takas, tahsis, devir gibi her türlü tasarrufuna yönelik işlemleri için Başbakanlıktan izin almaları" talimatını vermesi çelişki değil midir? Bu genelge öncesinde bakanlığınızdan görüş alındı mı, alındıysa hangi görüşü ilettiniz? Bu genelgeyle bürokratik süreç daha da hantal hale getirilmiş olmuyor mu?

- Soma faciasının tek sorumlusu sadece Soma Holding ve burayı denetleyen bakanlık müfettişleriniz midir? Enerji Bakanlığı'nın bu facia nedeniyle hiçbir sorumluluğu yok mudur, bu elim olayın siyasi sorumlusu kimdir?

- Cumhurbaşkanlığı makamının tam üç yıl önce gereğinin yapılması talimatıyla Başbakanlık üzerinden bakanlığınıza da ulaştırdığı DDK'nın söz konusu 2011/3 sayılı raporunda ısrarla sözü edilen eksikliklerin tamamlanmaması ve denetim sürecinin etkili kılınmaması nedeniyle, 13 Mayıs 2014'te Soma'da meydana gelen facia karşısında istifa kurumunu neden işletmiyorsunuz?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12:

Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu tarafından tespit edilen hususlar titizlikle değerlendirilerek uygulamaya alınmıştır.

Balıkesir Dursunbey, Bursa Mustafakemalpaşa ve Kütahya Tavşanlı Madenciliğine ait bütün öneriler yerine getirilmiştir.

Genel öneriler kapsamında bulunan yer altı ocaklarında alev sızdırmaz elektrik cihaz ve ekipmanları, yer üstüne en az iki bağlantı yolu, cebri havalandırma ve tahkimat konuları Çalışma Bakanlığı iş müfettişlerinin yanı sıra Bakanlığımız tarafından da ayrıca denetlenir hale getirilmiştir.

Teknik Nezaretçi ve Daimi Nezaretçi görevlerinin aynı personel tarafından yürütülmesi engellenmiş ve yer altı ocaklarında her vardiyada mühendis çalıştırılması zorunluluğu getirilmiştir.

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/48018)**

Denetimlerde projesine aykırı olarak faaliyette bulunulduğunun tespit edilmesi ve faaliyetlerin can ve mal emniyeti açısından tehlikeli bir durum oluşturduğunun belirlenmesi halinde maden üretimine yönelik faaliyetler ivedilikle durdurulmaktadır.

Teknik Nezaretçinin istifa etmesi veya azlinden dolayı kömür sahalarında 2012 yılında 42 sahada ve 2013 yılında 34 sahada faaliyet durdurulmuştur.

Yönetmelik, ayrıntılı bir şekilde hazırlanmış uygulama esasları, heyet yönergesi ve iç genelgelerle, faaliyet durdurular standart hale getirilmiş ve denetlemelerin hızı artırılmıştır.

Denetlemelerde görev alacak personelin yapacağı görev ile ilgili heyet yönergesi yayınlanmıştır.